

КОДЕКС НОВИНАРА МАКЕДОНИЈЕ

ПРИНЦИПИ ПОНАШАЊА:

Слобода медија је неприкосновено право.

Основни задатак медија је да поштују истину и право јавности да буде информисана у складу са чланом 16 из Устава Републике Македоније.

Новинари имају улогу да преносе информације, идеје и мишљења и имају право да коментаришу. Поштујући етичке вредности и професионалне стандарде приликом преношења информација, новинари ће бити часни, објективни и тачни.

Право и дужност новинара је да спрече цензуру и кривотворење вести.

Пратећи своју улогу у изградњи демократије и цивилног друштва, новинари ће штити људска права, достојанство и слободу, поштовати плурализам идеја и ставова и доприносити јачању правне државе и контроли власти и других субјеката јавног живота.

НА ОСНОВУ ОВИХ ПРИНЦИПА И ЕТИЧКИХ ВРЕДНОСТИ:

1. Новинар има право слободног приступа свим изворима информисања који су од јавног интереса.

Новинар треба да објављује тачне, проверене информације и он неће прикривати суштинске податке нити фалсификовати документе. Уколико се информација не може потврдити, или је реч о претпоставци, односно о шпекулацији, онда се то треба и изнети и објавити.

Тачност информације треба да се провери онолико колико је могуће;

2. Ако је новинар спречен да дође до тражене информације, он има право да о томе информише јавност;

3. Новинар ће настојати да буде обезбеђено објављивање исправке, деманта и одговора, у случајевима када буде утврђена нетачност информација;

4. Новинар ће назначити извор информација, али ако извор тражи да остане анониман, новинар ће га заштитити;

5. Новинар ће поштовати законе државе, али неће објавити или сакрити ништа ако је то је у супротности са јавним интересом;

6. Новинар не сме користити медиј за објављивање или прикривање информација у циљу личне користи.

Мито, корупција и изнуда су неспојиви са новинарском професијом.

Не сме се дозволити да рекламирање и други комерцијални мотиви утичу на слободу информисања.

Треба да постоји разграничење између рекламирања и новинарског текста са илустрацијом;

7. Новинар ће поштовати приватност особе, осим када је то у супротности са јавним интересом.

Новинар је дужан да поштује личну бол и жалост;

8. Начин информисања у случају несрећа, елементарних непогода, ратова, породичних трагедија, болести и судских поступака мора бити ослобођен сензационализма.

Код судских поступака треба поштовати принцип пресумпције невиности, извештавати о свим укљученим странама у спору и не сугерисати пресуду;

9. Новинар не сме интервјуисати или фотографирати децу испод 16 година без сагласности родитеља или старатеља, осим када је то у складу са правима детета.

Исто се односи и на лица са посебним потребама, која нису у стању да свесно расуђују;

10. Новинар неће свесно стварати, нити обрађивати информације које угрожавају људска права и слободе, неће говорити језиком мржње и неће подстицати на насиље и дискриминацију по било којој основи (националној, верској, расној, половој, сексуалне оријентације, политичкој...);

11. Новинар ће се држати опште прихваћених друштвених стандарда везаних за пристојност и поштовања етичких, културних и религиозних разлика у Македонији;

12. Плагијаторство је неприхватљиво.

Цитати се не смеју користити без да се нагласи извор или аутор;

13. Новинар треба да прави разлику између чињеница и мишљења, између вести и коментара;

14. Извештавање о политичким процесима, посебно о изборима, треба да буде непристрасно и избалансирано. Новинар мора да обезбеди професионалну дистанцу од политичких субјеката;

15. Новинар мора да негује културу говора и етику. Непримерена комуникација са јавношћу је неспојива са новинарском професијом.

16. Новинар ће чувати углед и достојанство своје професије, потицати узајамну солидарност и различитост ставова и неће искористити властити медиј за обрачун са личностима, укључујући и своје колеге;

17. Новинар има право да одбије радни задатак, уколико је он у супротности са принципима Кодекса.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ:

Новинари који раде у складу са Кодексом уживају подршку своје медијске куће и своје професионалне организације.

У складу са законима Републике Македоније, новинари ће, у односу на професију, прихватити једино суд својих колега и биће изван политичких и других утицаја.

О поштовању принципа из Кодекса брине се Савет части Удружења новинара Македоније.

Скопље, 14.11.2001 г. Удружење новинара Македоније